

ВИСНОВОК ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення акредитаційної експертизи
щодо підготовки спеціалістів та магістрів
зі спеціальності 7/8.03060101 «Менеджмент організацій і
адміністрування» (за видами економічної діяльності)
у Національному авіаційному університеті

м. Київ

18 березня 2016 р.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 3 березня 2016р. за №338, експертна комісія у складі:

голови комісії – **Мостенської Тетяни Леонідівни** - доктора економічних наук, професора, проректора з наукової роботи, професора кафедри менеджменту організацій Національного університету харчових технологій;

члена комісії – **Тарасюк Галини Миколаївни** - доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри менеджменту організацій і адміністрування Житомирського державного технологічного університету,

у період з 16 по 18 березня 2016 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з підготовкою фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «Спеціаліст» та «Магістр» за спеціальністю 7/8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Експертизу проведено у відповідності до вимог, передбачених акредитаційними умовами надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 року № 847, законами України «Про вищу освіту» (1060-12), «Про освіту» (2984-14), Постановою Кабінету Міністрів України від 29.08.2003 року № 1380 (1380-2003-п) «Про ліцензування освітніх послуг».

Навчальним закладом комісії представлені такі засновницькі документи:

- Статут Національного авіаційного університету, прийнятий конференцією трудового колективу 26 січня 2005 року та зареєстрований Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України 31 січня 2005 року;

- Довідка про включення до єдиного державного реєстру підприємств і організацій України, видана 03.09.2015 р.;

- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів (11-Д-153 від 21.02.2008 р.);

- Ліцензія (з додатком) на право надання освітніх послуг – Серія АЕ № 636803 від 19.06.2015 р.;

- Сертифікат про акредитацію НД-III № 1101441, виданий 22 квітня 2011 р. відповідно до рішення ДАК від 22 червня 2004 р., протокол № 51. Термін дії сертифікату до 1 липня 2016 р.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

- Сертифікат про акредитацію НД-IV № 1101442, виданий 22 квітня 2011 р. відповідно до рішення ДАК від 22 червня 2006 р., протокол № 61. Термін дії сертифікату до 1 липня 2016 р.

Всі копії документів в акредитаційній справі відповідають оригіналам, законодавчим і нормативним вимогам до них.

Під час експертизи були враховані такі документи:

- матеріали щодо акредитації спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста;

- матеріали щодо акредитації спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра;

- вибіркові первинні документи НАУ, які підтверджують загальні відомості про матеріально-технічну базу університету, кадрове, навчально-методичне та інформаційне забезпечення підготовки фахівців вказаної спеціальності.

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує.

МАТЕРІАЛИ

**акредитаційної експертизи зі спеціальностей
7/8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»
(за видами економічної діяльності)
у Національному авіаційному університеті**

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**акредитаційної експертизи підготовки спеціалістів та магістрів
зі спеціальності 7/8.03060101 «Менеджмент організацій і
адміністрування» (за видами економічної діяльності)
у Національному авіаційному університеті**

Відповідно до Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978-2001-п із змінами і доповненнями від 04.11.2011 р., на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 3 березня 2016р. за №338, експертна комісія у складі:

голови комісії – **Мостенської Тетяни Леонідівни** - доктора економічних наук, професора, проректора з наукової роботи, професора кафедри менеджменту організацій Національного університету харчових технологій;

члена комісії – **Тарасюк Галини Миколаївни** - доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри менеджменту організацій і адміністрування Житомирського державного технологічного університету, у період з 16 по 18 березня 2016р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до спеціалістів та магістрів за напрямом 6.030601 «Менеджмент» за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності).

Акредитаційна експертиза проводилась згідно з вимогами Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Постанов Кабінету Міністрів України «Про ліцензування освітніх послуг», «Порядок ліцензування освітніх послуг» № 1380 від 29 серпня 2003 року, «Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти», «Положення про експертну комісію та порядок проведення ліцензійної експертизи», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №847 від 24.12.2003 року.

У процесі перевірки аналізувалися наступні документи щодо напрямку 6.030601 «Менеджмент» спеціальностей 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності), які акредитуються повторно:

- ліцензія на право провадження освітньої діяльності АЕ № 636803 від 19.06.2015 р. та сертифікат про акредитацію університету РД-IV 1152853, виданий 13 березня 2012 р. відповідно до рішення ДАК від 23 лютого 2012 р., протокол № 93. Термін дії сертифікату до 1 липня 2022 р.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

- освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) та освітньо-професійні програми підготовки (ОПП) спеціалістів та магістрів;
- навчальні плани підготовки спеціалістів;
- навчальні плани підготовки магістрів;
- кадровий склад випускової кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств;
- відомості про навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення навчального процесу;
- робочі навчальні програми дисциплін;
- план роботи кафедри та індивідуальні плани викладачів;
- графік навчального процесу та розклад занять;
- контрольні заходи з дисциплін, комплексні контрольні роботи (ККР);
- вибіркові звіти про проходження практики та курсові та дипломні роботи.

У підсумку експертного оцінювання комісія має такі висновки.

1. Загальна характеристика навчального закладу спеціальності

Керівник навчального закладу.

Виконуючий обов'язки ректора, проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету – Харченко Володимир Петрович, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Народився 15 квітня 1943 року в м. Оратів на Вінниччині. У 1967 році закінчив радіотехнічний факультет Київського інституту інженерів цивільної авіації (КІІЦА). За фахом – радіоінженер. Після закінчення інституту працював інженером у Об'єднаних авіаційних загонах. З 1969 року працює у КІІЦА, який у 1997 р. перейменовано у Київський міжнародний університет цивільної авіації (КМУЦА).

З 1969 по 1973 рік навчався в аспірантурі. Після закінчення аспірантури працював молодшим, а з 1979 по 1984 рік – старшим науковим співробітником науково-дослідної лабораторії технології і організації технічного обслуговування радіо- і радіолокаційних засобів науково-дослідного сектору КІІЦА. У 1981 р. отримав ступінь кандидата технічних наук. В 1983 році йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, а в 1987 р. – доцента.

Доктор технічних наук з 1994 року, професор з 2000 року. Завідувач кафедри аеронавігаційних систем Національного авіаційного університету з листопада 2000 року. З грудня 2001 року проректор з наукової роботи.

Харченко Володимир Петрович – голова спеціалізованої вченої ради Д 26.062.03 на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями 05.13.03 – системи та процеси керування, 05.22.20 – експлуатація та ремонт засобів транспорту, 05.22.13 – навігація та управління повітряним рухом.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Наукові дослідження Харченка Володимира Петровича пов'язані з розвитком і вдосконаленням інформаційних технологій аерокосмічних систем навігаційного обслуговування польотів в Україні на основі супутникових систем зв'язку.

Харченко Володимир Петрович є автором понад 500 наукових праць, включаючи монографії, підручники, навчальні посібники, член редакційної комісії журналу AVIATION (www.aviation.vgtu.lt)

Інформація про вищий навчальний заклад та спеціальність.

Національний авіаційний університет – один з найпотужніших та найвідоміших авіаційних вищих навчальних закладів світу, був заснований, як самостійний Київський авіаційний інститут, Постановою Ради Народних Комісарів СРСР від 25 серпня 1933 року №1815 на базі авіаційного факультету Київського машинобудівного інституту, який, у свою чергу, був створений у 1930 р. в результаті розукрупнення Київського політехнічного інституту. У подальшому його назва змінювалася: Київський інститут цивільного повітряного флоту (1947р.), Київський інститут інженерів цивільної авіації (1965р.), Київський міжнародний університет цивільної авіації (1994р.), Національний авіаційний університет (2000р.).

За роки своєї діяльності університет підготував понад 160 тисяч спеціалістів та магістрів, близько 5 тисяч кандидатів та докторів наук для багатьох галузей економіки нашої держави, а також для більш ніж 150 країн світу. Серед них відомі науковці, педагогічні працівники, військові, керівники компаній, підприємств, організацій та установ.

Відповідно до доктрини розвитку Національного авіаційного університету та рішення вченої ради від 21 грудня 2002 р. відбулася його структурна реорганізація, яка стала, за своєю суттю, адекватною відповіддю на виклики часу. В результаті університет перетворився в потужний навчально-науково-технічний мегаполіс, до складу якого у теперішній час входять 14 навчально-наукових структурних підрозділів – інститутів базового вищого навчального закладу та 5 факультетів, а також на правах відокремлених структурних підрозділів: Кіровоградська льотна академія, Промислово-економічний коледж, Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування, Кременчуцький льотний коледж, Криворізький, Слов'янський, Васильківський коледжі, Київський коледж комп'ютерних технологій та економіки, Вище професійне училище, Авіакосмічний ліцей ім. І.Сікорського в м. Києві, науково-дослідні інститути та інші науково-дослідні підрозділи.

Університет має 11 власних гуртожитків, житлова площа яких – 70 тис. кв. м. На одного студента гуртожитку припадає 6 кв. м. житлової площі, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Харчування студентів забезпечується їдальнею на 1000 місць, буфетами і кафе загальною кількістю 500 місць. Національний авіаційний університет має Авіаційний медичний центр, який розташований на території університету (стадіон,

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

спортивні зали, спортмайданчики, тренажерні зали, тенісні корти, яхтовий клуб, Центр культури та мистецтв, актові зали тощо).

Окрім того, університет має студентський клуб, духовий та естрадний оркестр, ансамблі танцю «Політ», «Натхнення», «Променад», «Діти України». Силами творчих колективів, студентів та викладачів університету в НАУ регулярно проводиться фестиваль «Студентська весна», працюють студентські театри та творчі гуртки, дискотеки. Така концентрація та інтеграція науково-педагогічних, методичних, матеріально-технічних та інших ресурсів дозволяє університету провадити цілеспрямовану політику в сфері підготовки висококваліфікованих фахівців з вищою освітою і реалізовувати перспективні плани та програми, вчасно реагуючи на зростаючі потреби суспільства.

Сьогодні НАУ – це вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, провідний авіаційний навчальний заклад України з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та ступенів за навчальними планами, інтегрованими з навчальними планами провідних університетів світу. НАУ – єдиний вищий навчальний заклад України, який працює з урахуванням стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації ICAO.

У 2008 році університет отримав Сертифікат відповідності його системи менеджменту якості освітніх послуг та наукових досліджень міжнародному стандарту якості ISO 9001:2008.

Підготовку висококваліфікованих фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів за широкою палітрою спеціальностей (54 напрями, 73 спеціальності) забезпечує цілісна система з безперервним циклом навчання. На 90 кафедрах та 52 філіях кафедр базового вищого навчального закладу університету в м. Києві навчальний процес забезпечує 1442 висококваліфікованих працівників, у складі яких 3 академіка та член-кореспондента НАН України, 22 академіка, 20 член-кореспондентів галузевих академій наук, 219 докторів наук, професорів, та 827 кандидатів наук, доцентів. Серед них 25 лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки, 19 заслужених діячів науки та техніки, 15 заслужених працівників освіти, 5 заслужених працівників народної освіти; 4 заслужених працівників транспорту та 27 почесних працівників авіаційного транспорту, заслужені винахідники, юристи, журналісти, працівники культури, метрологи, архітектори, діячі транспортної академії, машинобудівники тощо.

У базовому вищому навчальному закладі університету в Києві навчається 12773 студентів та слухачів денної форми навчання, включаючи 433 іноземних студента із 40 країн світу; кількість студентів заочної форми навчання – 4732 осіб, післядипломного навчання – 1140 осіб, доуніверситетської підготовки – 713 осіб.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

В університеті розроблена та втілюється в життя концепція його інтеграції зі світовим освітньо-науковим простором з ретельним збереженням усіх досягнень і традицій, напрацьованих багатьма поколіннями студентів та співробітників.

Входження університету в світове науково-технічне співтовариство здійснюється через контакти з міжнародними фондами, участь у міжнародних програмах, двосторонніх та багатосторонніх угодах із зарубіжними вищими навчальними закладами, навчальними центрами, асоціаціями та фірмами.

В університеті сформовані єдині бази даних робочих навчальних планів усіх спеціальностей, автоматизовано процес планування та контролю навчального навантаження викладачів, розкладу навчальних занять та його диспетчеризації, самостійної роботи студентів. Потужна навчальна та матеріально-технічна база університету, висококваліфіковані науково-педагогічні кадри, оновлений зміст навчання, його гуманізація, впровадження в навчальний процес сучасних комп'ютерних інформаційних технологій, поглиблене вивчення іноземних мов сприяють ефективному оволодінню професією і формуванню особистості майбутнього фахівця.

Надання освітніх послуг в університеті здійснюється відповідно до Ліцензії МОН України АЕ № 636803 від 19.06.2015 р. Основні показники діяльності університету наведені у таблиці 1.1.

Науково-дослідна робота в університеті є невід'ємною складовою навчального процесу. У проведенні наукових досліджень беруть участь науково-педагогічні працівники, аспіранти, докторанти, а також значна частина студентів. Вченими університету проводяться комплексні науково-дослідні роботи за найбільш актуальними напрямками розвитку науки і техніки. В університеті функціонують 15 спеціалізованих рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій за 30 спеціальностями.

Керуючись нормативними документами з розвитку освіти України та освітньою орієнтацією НАУ, підготовка спеціалістів зі спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» та магістрів зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» здійснюється в Навчально-науковому інституті Економіки та менеджменту випусковою кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, яку було засновано в 1994 р. на базі кафедри управління та ефективності виробництва.

Засновник кафедри – відмінник Аерофлоту та відмінник освіти України, кандидат економічних наук, професор Родченко Василь Васильович.

З січня 2002 р. завідувачем кафедри є кандидат економічних наук, професор, відмінник освіти України Новак Валентина Олексіївна.

Новак В.О. закінчила у 1980 р. інженерно-економічний факультет Київського інституту інженерів цивільної авіації, кандидат економічних наук з 1985 р., професор – з 2004 р.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Професор Новак В.О. опублікувала понад 280 наукових робіт, серед яких шість монографій та 17 підручників і навчальних посібників з грифом МОН України, які одержали широке визнання серед студентів, викладачів та фахівців.

Сфера наукових інтересів пов'язана з проблемами теорії та практики управління та забезпечення ефективності діяльності підприємств.

Сьогодні активно працює над проблемами удосконалення управління підприємствами, в тому числі авіаційної галузі.

Більше 60 наукових робіт опубліковано в іноземних виданнях (Грузія, Польща, Росія, Молдова, Чехія).

Новак В.О. органічно поєднує наукову, науково-організаційну та педагогічну роботу. Тридцять п'ять років вона працює у Національному авіаційному університеті. Пройшла шлях від асистента до професора, завідувача кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Під її науковим керівництвом захищено 15 кандидатських дисертацій. Постійно займається науковою роботою. Була відповідальним виконавцем 11 та науковим керівником 21 науково-дослідної роботи.

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств є випусковою для двох спеціальностей 7/8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» та 7/8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Кафедра має потужний штатний професорсько-викладацький склад: 7 професорів, докторів наук, та 16 кандидатів наук, з яких 15 мають вчене звання доцента.

Високий рівень підготовки спеціалістів забезпечують професори Новак В.О., Харчишина О.М., Марченко В.М., Подреза С.М., Смерічевська С.В., Корж М.В., Коба В.Г., доценти Білявський В.В., Гуріна Г.С., Данілова Е.І., Кириленко О.М., Кузнєцова Т.В., Литвиненко Л.Л., Передерій В.В., Прищепа Н.П., Онопрієнко О.Д., Остапенко Т.Г., Отліванська Н.В., Сівашенко Т.В., Скібіцький О.М., Теплінський Г.В., які відомі як фахівці в галузі менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності, міжнародного менеджменту та маркетингу, управління конкурентоспроможністю організацій та стратегічного управління корпораціями, керівники наукових шкіл, знаних в Україні. Дев'яносто шість відсотків від кількості співробітників кафедри складають викладачі з науковими ступенями та званнями. З професорсько-викладацького складу на кафедрі працює 18 осіб за постійним місцем роботи та 3 висококваліфікованих фахівців на засадах сумісництва. Частина викладачів, зайнятих на постійній основі, становить 87,5 %.

Випускова кафедра забезпечує навчальний процес для всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів напряму підготовки «Менеджмент». Навчальна робота проводиться у відповідності до плану роботи кафедри.

Станом на 18 березня 2016 року навчальний процес за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) здійснює професорсько-викладацький склад 7

кафедр університету, які мають наукові ступені та вчені звання, що відповідають ліцензійним та акредитаційним вимогам. Викладання дисциплін спеціальності здійснює 18 викладачів вищої кваліфікації. Серед них 3 доктори наук, професори; 1 кандидат наук, професор. Навчально-допоміжний персонал налічує 7 осіб: зав. лабораторії – 1; провідні фахівці – 2; фахівці I категорії – 2; фахівець – 1; технік – 1.

Підготовку фахівців зі спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) здійснюють на постійній основі 10 осіб: професор, д.е.н. – 3; професор, к.е.н. – 1; доцент, к.е.н. – 6.

У підготовці спеціалістів з менеджменту організацій і адміністрування, окрім кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, при викладанні ряду професійно-орієнтованих дисциплін приймають участь також інші кафедри університету: безпеки життєдіяльності, цивільного права і процесу, міжнародного права, охорони праці, фінансів, обліку і аудиту, логістики.

Станом на 18 березня 2016 р. навчальний процес за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) здійснює професорсько-викладацький склад 7 кафедр університету, які мають наукові ступені та вчені звання, що відповідають ліцензійним та акредитаційним вимогам. Викладання дисциплін спеціальності здійснює 18 викладачів вищої кваліфікації. Серед них 6 докторів наук, професорів; 1 кандидат наук, професор. Навчально-допоміжний персонал налічує 7 осіб: зав. лабораторії – 1; провідні фахівці – 2; фахівці I категорії – 2; фахівець – 1; технік – 1.

Станом на 18 березня 2016 р., із викладачів кафедри підготовку фахівців зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) здійснюють на постійній основі 16 осіб: професор, д.е.н. – 4; професор, к.е.н. – 1; доцент, к.е.н. – 11.

У підготовці магістрів з менеджменту організацій і адміністрування, окрім кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств для викладання ряду професійно-орієнтованих дисциплін залучені також інші кафедри університету: безпеки життєдіяльності, цивільного права і процесу, міжнародного права, педагогіки та психології професійної освіти, фінансів, обліку і аудиту, та логістики.

Висновок: Оригінали усіх засновницьких документів, матеріали акредитаційного аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають державним вимогам щодо акредитації спеціальностей у вищих навчальних закладах.

2. Формування контингенту студентів

На п'ятий курс денної форми навчання за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) зараховуються кращі випускники четвертого курсу денної форми навчання та п'ятого курсу заочної форми навчання, що отримали диплом бакалавра за напрямом 6.030601 «Менеджмент» за рейтинговим оцінюванням та результатами вступних випробувань.

У 2015 р. було проведено черговий набір студентів за рейтинговим оцінюванням та результатами вступних випробувань на навчання за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності). На сьогодні за даною спеціальністю на шостому курсі навчаються 14 студентів-випускників факультету менеджменту, з них 7 – за держзамовленням; на 5-му курсі – 8 студентів, з яких 7 – за держзамовленням. Навчання триває 1 рік 6 місяців згідно стандарту вищої освіти та навчальних планів.

Для формування контингенту студентів колективом кафедри протягом року проводиться профорієнтаційна і агітаційна робота серед випускників шкіл, гімназій, ліцеїв та інших закладів освіти. У значній мірі контингент студентів спеціальності формується за рахунок випускників закладів освіти і підрозділів, які входять до структури університету: авіакосмічного ліцею, професійного ліцею, коледжу інформаційних технологій та землевпорядкування, промислово-економічного коледжу та чотирьох регіональних коледжів. В університеті працює підготовче відділення, а з червня місяця кожного року – підготовчі курси.

Особливу увагу кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств приділяє формуванню контингенту студентів, його збереженню та подальшому працевлаштуванню випускників.

Профорієнтаційна робота на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств проводиться відповідно до затвердженого плану, а саме:

1. Щорічно на першому засіданні кафедри проводиться аналіз результатів проведеної профорієнтаційної роботи та набору на 1 курс;
2. На кафедрі призначений відповідальний за проведення профорієнтаційної роботи, складено графік профорієнтаційних зустрічей протягом року; відповідні профорієнтаційні заходи включені до індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників;
3. Розроблено та розповсюджується презентаційний матеріал про кафедру;
4. Науково-педагогічні працівники кафедри беруть активну участь в роботі з абітурієнтами в приймальній комісії університету під час вступної кампанії;

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

5. Науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у Днях відкритих дверей НАУ та Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту;

6. Науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у профорієнтаційних заходах, що організовує Інститут доуніверситетської підготовки НАУ.

Для організації роботи з прийому студентів кожен рік формується приймальна комісія, яка працює згідно з Положенням про приймальну комісію та правилами прийому до університету. Профорієнтаційна робота здійснюється співробітниками кафедри у приймальній комісії шляхом роз'яснення основних особливостей підготовки за спеціальністю. Абітурієнти також мають можливість ознайомитися з навчальним планом та основними дисциплінами, що викладаються на кафедрі, комп'ютерним забезпеченням та викладачами кафедри. Втілення в життя цих заходів підвищило поінформованість абітурієнтів та престиж спеціальності 7/8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування».

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств приділяє суттєву увагу питанню вивчення потреб у фахівцях, підготовку яких здійснює. Менеджером є професійний керівник, який не тільки знає механізм управління виробництвом, але і володіє навичками роботи щодо вивчення стану на ринках збуту, пошуку потенційних покупців виробленої продукції, проведення з ними комерційних переговорів і укладення контрактів, що приносять прибуток. В цих умовах невпинно зростає попит на професіоналів, а багаторівнева система управління і регулювання економіки та зростаючі потреби бізнесу вимагають підготовки висококваліфікованих фахівців у цій галузі.

У лютому 2016р. отримали диплом «магістра» за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) 14 випускників денної форми навчання.

Висновок: Робота щодо формування контингенту студентів в Національному авіаційному університеті проводиться на належному рівні.

3. Зміст підготовки фахівців

Кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету здійснюється підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» з напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент» за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності (один рік підготовки). Підготовка фахівців здійснюється за багатоступеневою схемою відповідно до «Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (багатоступеневу освіту)».

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Програма підготовки спеціаліста (на основі базової освіти за напрямом 6.030601 «Менеджмент») передбачає один рік навчання в 2-ох семестрах і була оновлена відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України (ГСВОУ 8.03060101-2011), який чинний від 22.04.2011 року. Тривалість теоретичного навчання у першому семестрі – 17 тижнів. Згідно галузевого стандарту вищої освіти (ГСВОУ 7.03060101-2011), передбачено проходження виробничої (тривалість 6 тижнів) і переддипломної (2тижні) практик – (12 кредитів ECTS), проведення комплексного кваліфікаційного державного екзамену з фаху та виконання дипломної роботи спеціаліста за затвердженою тематикою. Навчальне навантаження на студента, передбачене навчальним планом, складає 18 годин на тиждень.

Вимоги та зміст підготовки фахівців за рівнем «Спеціаліст» за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності за повний термін їх навчання в Національному авіаційному університеті визначаються наступними документами відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України (ГСВОУ 8.03060101-2011):

- освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», затвердженою у встановленому порядку як галузевий стандарт вищої освіти України – затверджений 22.04.2011 року наказом №366 Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

- освітньо-професійною програмою (ОПП) освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», затвердженою у встановленому порядку як галузевий стандарт вищої освіти України – затверджений 22.04.2011 року наказом №366 Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

- навчальним планом;
- програмами навчальних дисциплін.

Усі дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки спеціалістів за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування», забезпечені робочими програмами, які визначають їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання. Робочі програми розглянуто та затверджено на засіданні кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалено методичними комісіями факультетів, узгоджено з випусковою кафедрою та затверджено проректором з навчальної роботи чи ректором Національного авіаційного університету.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету здійснюється підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» з напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент» за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності (півтора року підготовки). Підготовка фахівців здійснюється за багатоступеневою схемою відповідно до «Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (багатоступеневу освіту)».

Програма підготовки магістра (на основі базової освіти за напрямом 6.030601 «Менеджмент») передбачає півтора року навчання в 3-ох семестрах і була оновлена відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України (ГСВОУ 8.03060101-2011), який чинний від 22.04.2011 року. Тривалість теоретичного навчання у першому семестрі – 17 тижнів, у другому – 19 тижнів. Згідно галузевого стандарту вищої освіти (ГСВОУ 8.03060101-2011) передбачено проходження виробничої (тривалість 6 тижнів) і переддипломної (2 тижні) практик – (12 кредитів ECTS), а також проведення у третьому семестрі комплексного кваліфікаційного державного екзамену з фаху та виконання дипломної роботи магістра за затвердженою тематикою.

Навчальне навантаження на студента, передбачене навчальним планом, складає 18 годин на тиждень.

Вимоги та зміст підготовки фахівців за рівнем «Магістр» за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності за повний термін їх навчання в Національному авіаційному університеті визначаються наступними документами відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України (ГСВОУ 8.03060101-2011):

- освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», затвердженою у встановленому порядку як галузевий стандарт вищої освіти України – затверджений 22.04.2011 року наказом №366 Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

- освітньо-професійною програмою (ОПП) освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування», затвердженою у встановленому порядку як галузевий стандарт вищої освіти України – затверджений 22.04.2011 р. наказом №366 Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України;

- навчальним планом;
- програмами навчальних дисциплін.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Усі дисципліни, передбачені навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю «Менеджмент організацій і адміністрування», забезпечені робочими програмами, які визначають їх інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання. Робочі програми розглянуто та затверджено на засіданні кафедр, які забезпечують викладання відповідних дисциплін, схвалено методичними комісіями факультетів, узгоджено з випусковою кафедрою та затверджено проректором з навчальної роботи чи ректором Національного авіаційного університету.

При підготовці фахівців кафедра приділяє серйозну увагу науково-дослідній роботі студентів (НДРС), яка носить індивідуальний характер, і проводиться за науковими напрямками кафедри.

Практична підготовка студентів спрямована на набуття та закріплення студентами вмінь та знань, необхідних для вирішення соціально-професійних завдань. Види практичної підготовки та її обсяг визначаються переліком знань та вмінь, які мають набути студенти, в тому числі, під час проходження виробничих практик.

Всі студенти університету мають можливість користуватися такими бібліотечними фондами:

- науково-технічної бібліотеки Національного авіаційного університету, що пропонує доступ до пошуку літературних джерел за допомогою віртуальної бібліографічної довідки університету, електронних каталогів літератури з фондів найбільших бібліотек України, доступу до повнотекстових баз мережі УРАН, енциклопедій та словників «РУБРИКОН», електронних реферативних журналів «ВИНИТИ» та повнотекстових баз даних, періодичних видань та наукових видань EBSCO.

- електронної бібліотеки кафедри.

В комп'ютерному класі кафедри організовано робочі місця для студентів з виходом в Internet. Завдяки цьому, студенти мають можливість готуватися до практичних занять, виконувати індивідуальні завдання, оформляти звіти, виконувати курсові роботи, а також дипломні роботи магістра чи спеціаліста.

Загалом, зміст підготовки фахівців забезпечує дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки, відповідність змісту підготовки державним вимогам, потребам ринку праці та особистості, вирішення питань безперервності, послідовності та ступеневої підготовки з менеджменту.

Висновок. Навчальний процес у Національному авіаційному університеті здійснюється згідно затверджених в установленому порядку ОКХ, ОПП, навчальних планів, вимог нормативних та навчально-методичних документів з вищої освіти, що відповідає встановленим вимогам.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

На випусковій кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств ведеться вся необхідна документація щодо планування навчального навантаження викладачів, надання консультацій. Під час організації навчального процесу, розрахунку педагогічного навантаження викладачів дотримуються нормативні вимоги. Викладачі мають індивідуальні плани роботи, де крім навчального навантаження планується виконання навчально-методичної, організаційно-методичної, наукової та інших видів робіт.

Перевірка виконання індивідуальних планів викладачів проводиться двічі на рік після закінчення семестрів. Плани викладачами виконуються в повному обсязі, відхилення від запланованого обумовлені об'єктивними причинами (свята, зміни кількості студентів – відрахування та поновлення студентів, повернення з академічних відпусток тощо).

Всі робочі програми адаптовано до вимог Болонського процесу і передбачають модульну систему контролю знань студентів.

Для студентів, які здобувають освіту за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності), в повній мірі реалізується принцип неперервності професійної підготовки. У навчальні плани підготовки спеціалістів та магістрів включено дисципліни циклу професійної та практичної підготовки, які безпосередньо пов'язані з використанням, в тому числі, комп'ютерних інформаційних технологій та використанням комп'ютерної техніки під час моделювання, планування, організації та контролю в сфері адміністрування.

Кафедрою постійно ведеться пошук та впровадження новітніх технологій навчання. Розроблено інформаційні пакети для організації заочного та дистанційного навчання, які використовуються для проведення практичних занять і самостійної роботи студентів.

Удосконаленню методики проведення навчальних занять сприяє функціонування навчально-методичної ради та науково-методичного семінару кафедри, на яких здійснюється:

- обговорення відкритих лекцій, взаємовідвідувань навчальних занять;
- обговорення питань методики викладання навчальних дисциплін;
- обговорення питань удосконалення засобів підвищення наглядності навчання;
- обговорення результатів складання студентами державних іспитів і захисту дипломних робіт.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Протягом 2015-2016 рр. відкриті лекції проведені викладачами: проф. Новак В.О., доц. Теплінським Г.В., доц. Прищепю Н.П., доц. Гуріною Г.С., доц. Остапенко Т.Г., проф. Харчишиною О.В., доц. Отліванською Н.В., доц. Передерієм В.В., доц. Білявським В.М., доц. Плужніковим Б.О., доц. Онопрієнком О.Д., доц. Даниловою Е.І., доц. Литвиненко Л.Л., доц. Кириленко О.М., доц. Кузнєцовою Т.В., доц. Сівашенко Т.В., ст. викладачем Скібіцькою Л.І.; також було здійснено 26 взаємовідвідувань.

Навчальний процес базується на 100% навчально-методичному забезпеченні практичних занять, курсових робіт та самостійної роботи студентів з усіх навчальних дисциплін. Забезпеченість підручниками становить 100%. Методичними матеріалами повністю забезпечена фахова практика. Науково-технічна бібліотека НАУ кожен рік поповнюється спеціалізованою літературою і періодичними виданнями, які пов'язані з напрямом роботи кафедри.

Всі дисципліни на спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) викладаються українською мовою. На кафедрі розроблені поточний та перспективний плани видання навчально-методичної літератури. Крім цього, навчально-науковим персоналом кафедри створено електронну бібліотеку кафедри, а саме: розроблені електронні конспекти лекцій, методичні вказівки до виконання практичних занять, курсових та індивідуальних робіт, самостійної роботи студентів тощо. Це забезпечує такі переваги: оперативне оновлення інформації, яка міститься в методичних розробках, широкі можливості тиражування інформації, впровадження в навчальний процес сучасних технологій діловодства (використання типових документів тощо).

З основних дисциплін кафедри наявні власні підручники і навчальні посібники з грифом МОН: «Менеджмент», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Інформаційне забезпечення менеджменту», «Корпоративне управління», «Інформаційні системи в менеджменті», «Менеджмент підприємницької діяльності», «Конфліктологія», «Організаційна поведінка» (українською та англійською мовами), «Інноваційний та інвестиційний менеджмент». В цілому, за останні 5 років викладачами кафедри видано 26 підручників та навчальних посібників з грифом МОН України. Колективом кафедри також створені електронні підручники з грифом МОН з дисциплін «Менеджмент» та «Основи зовнішньоекономічної діяльності».

Висновок. Стан організаційного, навчально-методичного і інформаційного забезпечення навчального процесу за напрямом 6.030601 «Менеджмент» спеціальностей 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) відповідає нормативним вимогам.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Підготовка фахівців зі спеціальностей 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) з освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки «Спеціаліст» та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» з освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки «Магістр» у НАУ здійснюється випусковою кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

З січня 2002 р. завідувач кафедри – кандидат економічних наук, професор, відмінник освіти України Новак Валентина Олексіївна.

Новак В.О. закінчила у 1980 р. інженерно-економічний факультет Київського інституту інженерів цивільної авіації, кандидат економічних наук з 1985 р., професор з 2004 р.

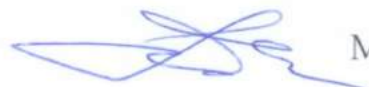
Новак В.О. опублікувала понад 280 наукових робіт, серед яких шість монографій та 17 підручників і навчальних посібників з грифом МОН України, які одержали широке визнання серед студентів, викладачів та фахівців.

Новак В.О. органічно поєднує наукову, науково-організаційну та педагогічну роботу. Тридцять п'ять років вона працює у Національному авіаційному університеті. Пройшла шлях від асистента до професора, завідувача кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Під її науковим керівництвом захищено 15 кандидатських дисертацій. Постійно займається науковою роботою. Була відповідальним виконавцем 11 та науковим керівником 21 науково-дослідної роботи. Новак В.О. опублікувала більше 60 наукових робіт в іноземних виданнях (Грузія, Польща, Росія, Чехія).

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств (випускова кафедра) має потужний штатний професорсько-викладацький склад. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін навчального плану спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» складає 100% (норматив 85 %). У тому числі на постійній основі працюють 100% викладачів з науковим ступенем та вченими званнями (норматив 50%). Науковий ступінь доктора наук мають 58,3% (норматив 20%).

На час роботи експертної комісії на кафедрі підготовку фахівців зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) здійснюють 6 докторів наук, професорів; 1 кандидат наук, професор. На постійній основі працює 4 доктори наук, професори, 1 кандидат наук, професор, та 11 кандидатів наук, доцентів, з яких в штаті кафедри – 1 професор, доктор економічних наук; 1 – професор, кандидат економічних наук; доцентів, кандидат економічних наук – 8.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

На час роботи експертної комісії з викладачів кафедри підготовки фахівців зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» ведуть 9 осіб: професор, д.е.н. – 1; професор, к.е.н. – 1; доцент, к.е.н. – 7 (з них 1 кандидат наук, доцент, який працює на постійній основі, має стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років і є автором навчальних посібників з грифом МОН України) – 100% із науковими ступенями.

Частка докторів наук, професорів та прирівняних до них доцентів, що забезпечують лекційні години, складає 65,2% (від загального числа годин).

Таким чином, кадровий потенціал НАУ спроможний забезпечити належний рівень підготовки спеціалістів та магістрів зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування». У цілому кадровий склад, який забезпечує підготовку спеціалістів зі спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та магістрів зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) є достатнім, щоб реалізувати вимоги освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Підвищення кваліфікації викладацького складу здійснюється шляхом стажування відповідно до затверджених перспективного та річних планів. Викладачі випускової кафедри проходять стажування на провідних підприємствах промисловості та у вищих навчальних закладах. Результати стажування обговорюються на засіданнях кафедри і впроваджуються в навчальний процес. Кафедра постійно працює над удосконаленням структури викладацького складу.

Кандидати економічних наук Гуріна Г.С., Данілова Е.І., Кириленко О.М., Кузнєцова Т.В., Литвиненко Л.Л., Остапенко Т.Г., Отліванська Н.В. та Теплінський Г.В. працюють над реалізацією своїх наукових проектів у рамках підготовки докторських дисертацій.

До підготовки спеціалістів з менеджменту і адміністрування, крім випускової кафедри для викладання дисциплін професійної та практичної підготовки залучається професорсько-викладацький склад інших кафедр університету. Для підготовки спеціалістів залучено 6 викладачів інших кафедр НАУ (1 – доктор наук, 5 – кандидатів наук), зокрема кафедр безпеки життєдіяльності, охорони праці, цивільного права і процесу, міжнародного права, фінансів, обліку і аудиту, та логістики.

При підготовці магістрів з менеджменту і адміністрування, крім випускової кафедри для викладання дисциплін професійної та практичної підготовки залучається професорсько-викладацький склад інших кафедр університету. Для підготовки спеціалістів залучено 8 викладачів інших кафедр НАУ (1 – доктор наук, 7 – кандидати наук), зокрема кафедр безпеки життєдіяльності, цивільного права і процесу, міжнародного права, логістики, педагогіки та психології професійної освіти, фінансів, обліку і аудиту.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

На кафедрі діє науково-методичний семінар, на якому обговорюються питання підвищення ефективності навчального процесу, удосконалення навчальних планів і програм, змісту дисциплін та методики їх викладання.

Таким чином, кваліфікація та фаховий профіль науково-педагогічного персоналу випускової кафедри відповідає вимогам, які ставляться до викладання дисциплін спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності).

Висновок. Кадрове забезпечення навчального процесу підготовки спеціалістів за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) у НАУ відповідає державним вимогам щодо акредитації.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

В університеті є достатня кількість аудиторій, лабораторій, навчальних площ, що в цілому забезпечує існуючий обсяг підготовки фахівців, активно здійснюється робота щодо суттєвого покращення матеріально-технічної бази навчального процесу. Будівлі навчальних корпусів знаходяться в задовільному стані і відповідають санітарно-технічним і протипожежним вимогам. Площа приміщень для занять на 1-го студента денної форми навчання приблизно становить 11 кв.м., при нормативі 10 кв.м.

Комп'ютерну мережу університету приєднано до інформаційної системи INTERNET. Здійснено комп'ютеризацію бібліотечного каталогу наукової бібліотеки з виходом у INTERNET, організовано роботу електронного залу бібліотеки.

Кафедра має власну електронну бібліотеку, у якій розміщено конспекти лекцій, методичні рекомендації до виконання дипломних, курсових робіт, до виконання практичних занять, самостійної роботи студентів, програми практик, а також додаткову літературу, що рекомендована студентам для вивчення.

Аудиторії та кабінети університету в достатній мірі оснащені необхідним обладнанням і приладами, матеріалами та відповідною документацією. Стан будівель і споруд, в яких розміщені приміщення кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, відповідно висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи, дозволів управління Держгірпромнагляду по Київській області і відділу державного пожежного нагляду м. Києва відповідають вимогам діючого законодавства України, які регламентують порядок провадження освітньої діяльності.

В університеті працює належно оснащена бібліотека, фонди якої налічують понад 2,5 мільйонів видань з різних галузей знань, науки та культури. В університеті функціонують патентно-ліцензійний відділ, відділ науково-технічної інформації, методичні кабінети тощо.

Іногородні студенти на 100% забезпечені гуртожитками, в яких створені всі належні умови для проживання і навчання.

Університет володіє п'ятьма спортивними залами, загальна площа яких близько 4,5 тис. м. Крім того, має кілька спортивних споруд: стадіон; спортивні майданчики, корти, а також яхтовий клуб, де постійно працюють різні спортивні секції.

НАУ забезпечений актовюю залюю, палацом культури, в яких відбуваються урочисті події студентів та науково-педагогічного персоналу університету, працюють студентські творчі колективи (духовий та естрадний оркестр, ансамблі танцю «Політ», «Натхнення», «Променада», «Діти України», студентські театри), регулярно проводяться фестивалі «Студентська весна» та «Березневі паростки».

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств має два власних комп'ютерних класи на 26 робочих місць.

Площа закріпленого за кафедрою аудиторного фонду становить 226 кв. м. Кафедра має в навчальному корпусі №2 6 навчально-лекційних аудиторій, два комп'ютерних класи. Комп'ютерний клас (ауд. №216) обладнаний 14 персональними комп'ютерами (типу Pentium), які об'єднані в локальну мережу між собою та кафедральним комп'ютером і мають прямий вихід в університетську мережу та Інтернет. Комп'ютерний клас (ауд. №413) обладнаний 12 персональними комп'ютерами.

З 2005 р. у НАУ запроваджено систему дистанційного навчання та незалежного електронного тестування студентів, базовану на програмному пакеті ATutor. Ця система використовується викладачами кафедри для підвищення ефективності освіти та удосконалення навчального процесу.

Висновок: Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу ОКР «Спеціаліст» спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та ОКР «Магістр» спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) у НАУ відповідає державним вимогам щодо акредитації.

7. Якість підготовки і використання випускників

З метою оцінки якості підготовки фахівців за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» здійснено контроль залишкових знань студентів денної форми навчання шляхом проведення комплексних контрольних робіт з дисциплін усіх циклів підготовки.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Експертна перевірка залишкових знань спеціалістів з дисциплін «Міжнародне приватне право», «Публічне адміністрування», «Управління ризиками» показала, що в університеті підтримується достатній рівень підготовки фахівців, який відповідає сучасним вимогам. Контрольні заміри знань засвідчили, що студенти оволоділи теоретичним програмним матеріалом і вміють використовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Рівень знань є достатнім як за показниками абсолютної успішності, так і за показниками якості. Відхилення від результатів самоаналізу знаходяться в допустимих межах.

Експертна перевірка залишкових знань магістрів з дисциплін «Методологія і організація наукових досліджень», «Публічне адміністрування», «Управління конкурентоспроможністю організації» показала, що в університеті підтримується достатній рівень підготовки фахівців, який відповідає сучасним вимогам. Контрольні заміри знань засвідчили, що студенти оволоділи теоретичним програмним матеріалом і вміють використовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Рівень знань є достатнім як за показниками абсолютної успішності, так і за показниками якості. Відхилення від результатів самоаналізу знаходяться в допустимих межах.

Результати виконання комплексних контрольних робіт наведені у табл. 7.1-7.2. Проведена перевірка виконання ККР студентами спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» 7.03060101 та 8.03060101 за результатами самоаналізу показала відсутність розбіжностей при оцінюванні ККР спеціалістів.

Перевірка виконання ККР магістрами показала існування розбіжності у допустимих межах по середньому балу по дисципліні Методологія і організація наукових досліджень (на 0,1 бала). Показники абсолютної та якісної успішності залишились без змін.

Під час експертизи проаналізовано виконання та оцінювання курсових робіт за останній навчальний рік з дисципліни «Стратегічне управління корпораціями» (табл. 7.3). Перевіркою встановлено відхилення у допустимих межах. Курсова робота Сашко А. «Роль контролінгу зовнішнього середовища у розробці і реалізації стратегії підприємства (на прикладі ТОВ «Медлайф»)» оцінена на «задовільно».

Члени експертної комісії 18 березня 2016р. були присутні на Комплексному кваліфікаційному екзамені студентів ОКР «Спеціаліст» заочної форми навчання та прийняли участь у перевірці робіт. Зауваження щодо проведення екзамену та оцінювання знань студентів у комісії відсутні.

Таблиця 7.2

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (самоаналіз)
студентами спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»
(за видами економічної діяльності)**

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Середній бал
					“5”		“4”		“3”		“2”				
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Дисципліни професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки															
Методологія і організація наукових досліджень (диф.залік)*	506	14	14	100	6	42,9	2	14,2	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	4,0
		14	14	100	5	35,7	3	21,4	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	3,9
Всього за циклом	1	14	14	100	6	42,9	2	14,2	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	4,0
		14	14	100	5	35,7	3	21,4	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	3,9
2. Дисципліни природничо-наукової, професійної та практичної підготовки															
Публічне адміністрування (диф.залік)	506	14	14	100	5	35,7	3	21,4	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	3,9
		14	14	100	6	42,9	2	14,2	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	4,0
Управління конкурентноспроможністю організації (екзамен)	506	14	14	100	6	42,9	2	14,2	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	4,0
		14	14	100	6	42,9	2	14,2	6	42,9	0	0,0	100,0	57,1	4,0
Всього за циклом	2	28	28	100	11	39,3	5	17,9	12	42,8	0	0,0	100,0	57,2	3,9
		28	28	100	12	42,9	4	14,3	12	42,8	0	0,0	100,0	57,2	4,0

*Оцінювання експертної комісії (нижній рядок)

В.о. ректора

В.о. директора Національно-національного інституту Економіки та менеджменту

В.Харченко

О.Ложачевська

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Таблиця 7.1

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (самоаналіз)
студентами спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»
(за видами економічної діяльності)**

Назва дисциплін, за якими проводився контроль	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		З них одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Середній бал
					“5”		“4”		“3”		“2”				
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
<i>1. Дисципліни професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки</i>															
Міжнародне приватне право (диф.залік)*	503	12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
		12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
Всього за циклом	1	12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
<i>2. Дисципліни природничо-наукової, професійної та практичної підготовки</i>															
Публічне адміністрування (диф.залік)*	503	12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
		12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
Управління ризиками (екзамен)*	503	12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
		12	12	100	1	8,3	5	41,7	6	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6
Всього за циклом		24	24	100	2	8,3	10	41,7	12	50,0	0	0,0	100,0	50,0	3,6

* Оцінювали експертами (нижній рядок)

В.о. ректора

В.о. директора Навчально-наукового інституту економіки та менеджменту

Голова експертної комісії

В.Харченко

О.Ложачевська

Мостенська Т.Л.

Таблиця 7.3

Підсумки оцінювання експертами курсових робіт з дисципліни «Стратегічне управління корпораціями»

№ з/п	Курс	Група	Прізвище, ініціали студента	Тема	Оцінки	
					На захисті курсової роботи	За експертною перевіркою
1.	VI	МО-606м	Абражевич Д.	Забезпечення конкурентних переваг підприємства (на прикладі ПАТ «Оболонь»)	4	4
2.	VI	МО-606м	Величко А.	Застосування стратегії диверсифікації виробництва (на прикладі ТОВ «Вікторія»)	5	5
3.	VI	МО-606м	Глинянська К.	Забезпечення конкурентних переваг «DHL Express»	3	3
4.	VI	МО-606м	Дерека Ю.	Типи, зміст і взаємозв'язок функціональних стратегій Групи Компаній «Ovostar Union»	3	3
5.	VI	МО-606м	Єгоров К.	Організаційна культура як інструмент стратегічного управління ТОВ «Аверс»	4	4
6.	VI	МО-606м	Карпенко О.	Процес розробки і реалізації маркетингової стратегії Групи Компаній «Овостар Юніон»	4	4
7.	VI	МО-606м	Корчевний О.	Роль і особливості кадрової стратегії підприємства (на прикладі ТОВ «Метал»)	3	3
8.	VI	МО-606м	Кучер А.	Товарна політика ПрАТ «Олександрія»	4	4
9.	VI	МО-606м	Самойленко В.	Марочна стратегія підприємства (на прикладі Компанії AVON)	3	3
10.	VI	МО-606м	Сашко А.	Роль контролінгу зовнішнього середовища у розробці і реалізації стратегії підприємства (на прикладі ТОВ «Медлайф»)	4	3
11.	VI	МО-606м	Стеблій В.	Збутова стратегія підприємства ТОВ «ПАРУС»	3	3

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Продовження табл. 7.2

12.	VI	МО-606м	Павлюк Л.	Стратегія виходу підприємства на зовнішній ринок (на прикладі підприємства ТОВ «Стома»)	4	4
13.	VI	МО-606м	Фіялко Ю.	Цінова стратегія підприємства «Медикор»	4	4
14.	VI	МО-606м	Щербаков М.	Стратегія фокусування підприємства (на прикладі ПАТ «Оболонь»)	4	4

Зведені показники контролю знань студентів:

Під час навчання:

Середній бал – 4,00

Успішність, % – 100

Якість, % – 64,3

Контрольне вимірювання:

Середній бал – 3,9

Успішність, % – 100

Якість, % – 57,1

Розбіжність між результатами захисту курсових робіт на комісії та експертної перевірки (балів) – в допустимих межах.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Високий показник успішності та якості пояснюється тим, що на спеціальність 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) були прийняті кращі студенти з базовою освітою за напрямом 6.030601 «Менеджмент».

Практична підготовка

Велику увагу кафедра приділяє зв'язкам з підприємствами, які є базами практики з фаху. З 6 підприємствами укладено довгострокові договори про співпрацю, в яких значна увага приділяється сумісним діям і заходам з підвищення якості практичної підготовки молодих спеціалістів.

Згідно галузевих стандартів вищої освіти України (ГСВОУ 7.03060101-2011 та ГСВОУ 8.03060101-2011) передбачено практичну підготовку студентів у вигляді виробничої та переддипломної практик. Порядок проходження практики та обсяги робіт регламентуються методичними вказівками і програмними матеріалами з проходження практики.

Державна атестація випускників

Згідно затверджених ООП, державна атестація спеціалістів проводиться у вигляді захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного державного екзамену з фаху за дисциплінами: публічне адміністрування, ділове адміністрування, фінансовий менеджмент, інформаційні системи і технології в управлінні організацією, управління ризиками, управління міжнародною конкурентоспроможністю.

Згідно затверджених ООП, державна атестація магістрів проводиться у вигляді захисту дипломної роботи та комплексного кваліфікаційного державного екзамену з фаху за дисциплінами: методологія і організація наукових досліджень, публічне адміністрування, ділове адміністрування, фінансовий менеджмент, інформаційні системи і технології в управлінні організацією, управління ризиками, управління конкурентоспроможністю організації, управління інноваційними проектами, стратегічне управління корпораціями, управління ланцюгами поставок, менеджмент безпеки підприємства, управлінське консультування, інвестиційний менеджмент, логістичний аутсорсинг та управління знаннями.

Виконання дипломних робіт магістрів є заключним і дуже відповідальним етапом у підготовці фахівців. Накопичені студентами за роки навчання в університеті знання і інформація, набуті вміння вирішувати самостійно управлінські задачі і володіння сучасними засобами виконання планових робіт забезпечують якісне виконання дипломних робіт.

Студенти виконують дипломні роботи під керівництвом провідних доцентів та професорів кафедри. Теми робіт відповідають вимогам галузевих стандартів вищої освіти, завданням та меті державної атестації, узагальнюють актуальні проблеми менеджменту і адміністрування та застосування новітніх інструментів управління організацією, містять наукову новизну та мають теоретичне і практичне значення. Завдання на

виконання дипломних робіт видаються виключно за матеріалами підприємств України, на яких випускники проходять практику з фаху. Зміст та порядок виконання та оформлення дипломних робіт регламентуються методичними рекомендаціями 2014 року видання.

Роботи виконуються відповідно до вимог ЄСКД і ЄСТД з використанням ПК, відповідного програмного забезпечення з елементами математичного моделювання та системного аналізу. З цією метою на кафедрі використовується лабораторія, яку обладнано сучасною обчислювальною технікою з потрібною периферією. Використання ЕОМ у проектуванні є обов'язковим.

Акредитаційною комісією перевірено виконання дипломних робіт випускників 2016р. На кафедрі видані методичні рекомендації, затверджено графік виконання дипломних робіт.

Вибіркова перевірка дипломних робіт Павлюк Л.Т. «Стратегія розвитку ПП. Агротехспілка «Україна», Фіалко Л.Т. «Удосконалення системи управління персоналом Комунального підприємства «Південне бюро технічної інвентаризації», Карпенко О.В. «Розвиток системи управління персоналом ТОВ «КУА Прімоколект-Капітал», Стеблій В.В. «Підвищення ефективності управління ТОВ «Еней Моторс» показала, що кожна робота має завдання, календарний план, супроводжується відгуком керівника, актом впровадження у виробництво.

Відхилення в оцінюванні дипломних робіт знаходяться в допустимих межах.

Працевлаштування випускників

Випускники кафедри працюють на підприємствах, в організаціях, фірмах різних форм власності за такими популярними напрямками, як: посада менеджера з персоналу у товариствах з обмеженою відповідальністю, спільних підприємствах, в галузі страхування, комерції; посада адміністратора; менеджера з продажу авіаквитків у авіаційних компаніях тощо. Приклади працевлаштування випускників: головний спеціаліст відділу документозабезпечення апарату Голови Верховної Ради України; менеджер із стратегічного партнерства та підтримки продажів, «Outsoft Corp»; керівник відділу маркетингу ТОВ «АвтоНова-Д»; консультант, «BigFish Executive Solutions»; керівник відділу продажів в авіакомпанії «Авіалінії Харкова»; key account manager, ТОВ «Платежі онлайн»; адміністративний менеджер-асистент генерального директора, ТОВ «Дев Айк'ю»; менеджер з підтримки продажів, Terrasoft; аспірантура НАУ та інших науково-дослідних установ.

В даний час, широке розповсюдження отримала тенденція залучення студентів старших курсів для роботи в позаурочний час у різних комерційних структурах, фірмах, банках, де студенти продовжують працювати і після закінчення університету. У зв'язку з вищезазначеним, процес адаптації молодих фахівців значно спрощується та прискорюється. Працевлаштування випускників за останні 5 років становить 100%.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

Висновок: Показники екзаменаційних сесій, що передували акредитації, та порівняльні результати виконання студентами комплексних контрольних робіт з дисциплін, оцінка курсових та дипломних робіт дозволяють зробити висновок, що рівень підготовки фахівців за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) знаходиться на достатньому рівні і відповідає вимогам щодо акредитації. Випускники університету готові виконувати свої професійні обов'язки та будуть користуватися попитом на ринку праці.

8. Характеристика наукової діяльності та роботи аспірантури

Кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств за останні 5 років виконані такі НДР:

- «Стратегічні напрямки розвитку підприємств авіаційної галузі України в умовах економічної нестабільності» (державний реєстраційний номер 0113U000583);

- «Стратегія реформування та розвитку авіаремонтного виробництва в Україні» (номер держреєстрації – 0113U004394).

- "Якість інвестиційно-інноваційної діяльності авіатранспортних підприємств України" (державний реєстраційний номер 0110U005800);

- «Формування системи управління ризиками кредитування підприємств України» (державний реєстраційний номер 0109V002942);

- «Ринкова взаємодія підприємств транспортно-дорожнього комплексу України в період мега-подій» (державний реєстраційний номер 0110U007693),

НДР кафедри впроваджені у виробництво:

- розроблено організаційно-економічний механізм адаптації авіакомпанії до ринку пасажирських перевезень;

- науково обґрунтовані форми співпраці національних авіакомпаній з авіаперевізниками інших країн;

- запропоновані способи управління адаптацією авіакомпанії до міжнародного конкурентного середовища;

- розроблено концептуальний підхід до забезпечення конкурентоспроможності авіакомпаній;

- розроблено методика оцінки потенційної можливості виникнення корпоративних конфліктів в авіаційних підприємствах;

- запропоновано модель оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Усі результати дипломних робіт випускників спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» впроваджені у виробництво, про що свідчать відповідні акти впровадження.

Науково-дослідна робота кафедри включає підготовку науково-педагогічних кадрів (аспірантура), індивідуальну наукову діяльність професорсько-викладацького складу (публікації та участь в науково-практичних конференціях, симпозиумах і семінарах), організацію науково-дослідної роботи студентів.

З 2004 року кафедра є організатором щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми менеджменту», за результатами якої публікується збірник наукових праць.

Наукова діяльність кафедри здійснюється за такими основними напрямами:

- дослідження особливостей менеджменту сучасного підприємства; оптимізація функціонування економічних систем;
- формування стратегії розвитку сучасних підприємств;
- удосконалення механізму впровадження автоматизованих систем управління в сучасне виробництво;
- дослідження особливостей та механізмів адаптації авіапідприємств України до глобальних ринків авіаперевезень;
- управління ризиками при фінансовому забезпеченні діяльності авіапідприємств;
- стратегічний аналіз у процесі формування та реалізації стратегії підприємств.

До виконання усіх наукових тем залучаються студенти спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування».

Основними формами науково-дослідної роботи студентів на кафедрі є наукова робота в студентських наукових гуртках кафедри, участь в науково-практичних конференціях, публікація тез доповідей та наукових статей, участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, стипендіальній програмі «ЗАВТРА.UA», участь в олімпіадах. В олімпіаді з менеджменту, що проходила 17 лютого 2015 р., студенти посіли призові місця з 1-го по 3-тє, а 24 лютого 2016р. студентка 303-МО групи Басараба Ірина Олексіївна посіла друге місце. У другий тур змагань конкурсу Завтра UA у 2014р. пройшов один студент, а у Студентському чемпіонаті зі стратегічного менеджменту JMS Junior приймали участь 6 осіб.

На кафедрі Менеджменту ЗЕДП успішно функціонують студентські наукові товариства «Сучасні проблеми менеджменту» (науковий керівник проф. Новак В.О.), Менеджер (науковий керівник доц. Білявський В.М.), Useful Science (науковий керівник доц. Передерій В.В.). Саме ці студенти і є активними виконавцями НДР.

Студенти (у співавторстві з викладачами) протягом останніх трьох років публікували в середньому 12 статей у фахових наукових збірниках. Науково-дослідницька робота студентів на кафедрі організована за основними науковими напрямами, що запропоновані викладачами.

Кафедрою щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми менеджменту», в якій беруть участь як студенти-магістранти кафедри, так і студенти випускних курсів з інших

вишів України та закордонних країн. Також кафедрою щорічно організовується робота фахових секцій таких конференцій Національного авіаційного університету, як Міжнародна науково-технічна конференція «АВІА», Міжнародна науково-практична конференція молодих учених і студентів «Політ. Сучасні проблеми науки», в роботі яких також беруть активну участь студенти.

Кількість тез доповідей та виступів за участю студентів у всеукраїнських науково-практичних конференціях щороку зростає: у ІХ Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми менеджменту» приймали участь 19 студентів, а у Х Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми менеджменту» - 40.

У 2014р. три аспіранти кафедри Передерій Віктор Васильович, Литвиненко Лариса Леонідівна та Данілова Ельвіра Ігорівна (у всіх науковий керівник проф. Новак В.О.) успішно захистили дисертації і зараз працюють на кафедрі.

На даний час на кафедрі працює 1 аспірант Вольвач Микола Миколайович, випускник 2001 року (науковий керівник доц. Гуріна Г.С.).

Крім того, аспірант Лотоцький Володимир Андрійович (науковий керівник проф. Новак В.О.) захистив дисертаційну роботу 1 березня 2016р.

Висновок. Рівень науково-дослідної роботи та роботи аспірантури на кафедрі менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, її організація та результати свідчать про наявність бази для якісної підготовки фахівців.

9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

У висновках експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки ліцензійної експертизи провадження освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «Спеціаліст» та «Магістр» за напрямом 6.030601 «Менеджмент» зі спеціальностей 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) було рекомендовано:

- активізувати роботу викладачів щодо підготовки електронних навчальних посібників для самостійного вивчення дисциплін;
- продовжити роботу по підготовці кандидатських та докторських дисертацій з напряму заявленої спеціальності;
- спрямувати дослідження випускової кафедри на розробку та впровадження сучасних інноваційних технологій в навчальному процесі з напрямку спеціальності.

Кафедрою розроблено комплекс заходів щодо виконання зазначених рекомендацій, який успішно реалізується.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

10. Загальні висновки і пропозиції

Експертна комісія відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 338 від 03.03.2016 р. в період з 16 по 18 березня 2016 р. здійснювала акредитаційну експертизу діяльності Національного авіаційного університету, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до спеціалістів за спеціальністю 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та магістрів за спеціальністю 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності). На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і перевірки на місці результатів освітньої діяльності з означених спеціальностей експертна комісія має такі висновки:

1. У Національному авіаційному університеті робота з підготовки фахівців зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) освітньо-кваліфікаційних рівнів Магістр та Спеціаліст здійснюється на належному рівні.

2. Зміст поданих до експертизи документів відповідає фактичному стану виконаних робіт і свідчить про відповідність здійснення підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями магістр та спеціаліст акредитаційним вимогам.

3. Організаційні, методичні та рекламні заходи університету в цілому забезпечують формування якісного складу студентів.

4. Концепція діяльності, стан навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, соціальна структура загалом відповідають встановленим вимогам до заявленого рівня підготовки.

5. Освітньо-професійні програми, освітньо-кваліфікаційні характеристики, навчальні плани, робочі програми дисциплін, методичне забезпечення навчального процесу, рівень та якість знань студентів відповідають встановленим кваліфікаційним вимогам.

6. Показники випускової кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, а також інших кафедр університету, що забезпечують підготовку студентів зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) освітньо-кваліфікаційних рівнів Магістр та Спеціаліст, відповідають чинним акредитаційним вимогам.

7. Професорсько-викладацький склад має відповідну базову вищу освіту. Кадровий склад викладачів, що здійснює підготовку фахівців, його наукова і педагогічна кваліфікація забезпечують навчальний процес та виховання на рівні вимог до заявлених рівнів акредитації.

Зауваження та пропозиції:

- звернути увагу на необхідність розширення використання в навчальному процесі ліцензійного програмного забезпечення;
- продовжити систематичне поповнення бібліотечних фондів сучасною літературою з фаху вітчизняних та зарубіжних авторів;
- керівництву університету та випускової кафедри посилити профорієнтаційну роботу серед абітурієнтів для забезпечення набору студентів.

Висновок:

Експертна комісія вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, а також якість підготовки спеціалістів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент» зі спеціальності 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) та магістрів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент» зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) у Національному авіаційному університеті відповідає встановленим вимогам до підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «Спеціаліст» та «Магістр» та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати Національний авіаційний університет на здійснення освітньої діяльності за спеціальностями 7.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» з ліцензованим обсягом 80 осіб денної та 80 осіб заочної форми навчання та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» (за видами економічної діяльності) освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» з ліцензованим обсягом 20 осіб денної форми навчання.

18 березня 2016 року

Голова експертної комісії: д.е.н., проф. Мостенська Т. Л.

Член експертної комісії: д.е.н., проф. Тарасюк Г.М.

Анкетні дані експертів:

Мостенська Тетяна Леонідівна - доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи, професор кафедри менеджменту організацій Національного університету харчових технологій (м. Київ).

Тарасюк Галини Миколаївни - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування Житомирського державного технологічного університету (м. Житомир).

З експертними висновками ознайомлений:

В.о. ректора Національного авіаційного університету

 д.т.н, проф. Харченко В.П.

Голова експертної комісії

 Мостенська Т.Л.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

відповідності нормативам та вимогам наявних умов провадження освітньої діяльності за напрямом 6.030101 «Менеджмент»
зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»
(за видами економічної діяльності)
у Національному авіаційному університеті

Назва показника (нормативу)	Норматив за ОКР «Магістр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Загальні вимоги			
1.1 Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою Міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією	+	+	-
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	20/20	14/-	-6
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців			
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	Не передбачено навчальним планом		
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	Не передбачено навчальним планом		
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами(співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки	Не передбачено навчальним планом		

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

1	2	3	4
2.3 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	94	+44
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами(співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки	40 але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	65,2 5 докторів наук, професорів на 20 осіб ліцензованого обсягу	+25,2
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
2.5 Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6 Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	-
доктор наук або професор		+	-
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1 Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2 Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	12,3	+0,3
3.4 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво»; крім спеціальності «Дизайн»)	6	-	-
3.5 Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.6 Наявність спортивного залу	+	+	-
3.7 Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	-
3.8 Наявність медичного пункту	+	+	-

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

4. Навчально-методичне забезпечення			
1	2	3	4
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.2 Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	-
4.3 Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4 Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):			
4.4.1 Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	-
4.4.2 Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт(% від потреби)	100	100	-
4.4.3 Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	-
4.5 Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6 Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7 Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8 Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	-
4.9 Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-
5. Інформаційне забезпечення			
5.1 Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2 Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	-
5.3 Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	27	+19
5.4 Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	-
- наявність каналів доступу	+	+	-

18.03.2016 р.

Голова експертної комісії:

Член експертної комісії:

Ознайомлений:

В.о. ректора Національного авіаційного університету

Голова експертної комісії

д.е.н., проф. Мостенська Т.Л.

д.е.н., проф. Тарасюк Г.М.

д.т.н., проф. Харченко В.П.

Мостенська Т.Л.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

якісних характеристик підготовки фахівців
освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр»
зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування»
(за видами економічної діяльності)
у Національному авіаційному університеті

Показники	Норматив за ОКР «Магістр»	Фактично	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	–
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	–
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	–
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з професійно-орієнтованої соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,1	+7,1
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	Не передбачено навчальним планом		
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %			
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,2	+7,2
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	–

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.

1	2	3	4
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

18.03.2016 р.

Голова експертної комісії:

д.е.н., проф. Мостенська Т.Л.

Член експертної комісії:

д.е.н., проф. Тарасюк Г.М.

Ознайомлений:

В.о. ректора Національного
авіаційного університету

д.т.н., проф. Харченко В.П.

Голова експертної комісії

Мостенська Т.Л.